

Fekete folt nélküli kerekfejű géb (*Neogobius melanostomus*) a Körösből

Sallai Zoltán, Sallai Márton

A Körösön, a békésszentandrás duzzasztó felvizen 2019. szeptember 4-én az elektromos kecényt teszteltük. A Mezőtúr és Szarvas közötti vasúti híd felett 700 méterrel (Y766078; X175406) a zsákmány átvizsgálásánál egy kerekfejű géb (*Neogobius melanostomus*) került elő. Az adult egyed az átlagosnál világosabb színű volt, és a tüzetesebb szemrevételezésnél figyeltünk fel arra, hogy első hátúszójának a hátsó részéről hiányzik a határozóbélyegként szolgáló fekete folt. Mivel korábban a Magyar Haltani Társaság honlapján a „Mit fogtam” rovatban is szerepelt már ilyen egyed, fontosnak tartottuk felhívni a figyelmet, hogy a hazai populációkban is előfordulhatnak ilyen „folt nélküli” példányok.

Kerekfejű géb folt nélküli hátúszóval (Sallai Zoltán felvétele)

A lápi póc (*Umbra krameri*) újabb és a széles kárász (*Carassius carassius*) új adata a jászszentlászlói Tőzegesből

Nyeste Krisztián, Molnár László, Sallai Zoltán, Somogyi Dóra

2019-ben közel húsz év elteltével mutatta ki Halasi-Kovács Béla és Nyeste Krisztián a lápi póc jelenlétét a Dong-éri-főcsatorna középső részéről. Ebből kiindulva 2019. szeptember 9-én a Debreceni Egyetem Hidrobiológiai Tanszéke a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésével megvizsgálta a térség kisebb vízterének halfaunáját, a lápi póc esetleges állományainak feltárása céljából.

A munka során a Dong-éri-főcsatornából, valamint annak főbb mellékvízfolyásaiból sajnos nem került elő a lápi póc. Azonban a vízfolyástól légvonalban kb. 2 km-re, a Jászszentlászló térségében található egykori tőzgebányatóban (koordinátái: 46.579335, 19.835780) a lápi póc és a széles kárász egy jelentősebb populációjára bukkantunk. A lápi póc előfordulását a helyiek által csak a Tőzegesként ismert víztérből Sallai Zoltán már 2014. október 30-án igazolta, a széles kárász azonban új fajként került elő. Kísérőfajuk az inváziós ezüstkárász volt.

A Tőzeges a környék víztereitől többé-kevésbé izolált, így további jövevényfajok (pl. amurgéb) nehezebben juthatnak be. Ez azonban nem kizárható, ugyanis számos példa ismert (pl. a Beregi-síkság lápjai), hogy az inváziós fajok az elszigetelt élőhelyeket is meghódíthatják.

Az inváziós fajokon túl azonban a víztér feltöltő szuk-

Az egykori tőzgebányató maradványa (Tóth Richárd felvétele)

cessziójának előrehaladott állapota, illetve az egyre jellemzőbb száraz periódusok egyaránt veszélyt jelenthetnek a Tőzeges hosszú távú fennmaradására. A lápi jellegű víztér nagy része a 2014-es vizsgálathoz képest ki volt száradva, a fennmaradt élőhelyet pedig sűrű, alámerült hínárnövényzet és viszonylag vastag üledékréteg, a középső részét azonban kb. 2 méteres vízmélység jellemezte.